

зультатом в 50 % розглянутих джерел займає класифікаційна ознака за контрольованістю.

Отже, вірне розуміння сутності класифікації, правильний розподіл витрат між класифікаційними ознаками, необхідні умови для ефективного функціонування підприємства. В наш час велику роль відіграє прийняття правильного рішення. Тому найбільш поширенішою класифікацією по відношенню до обсягів виробництв і розподіл витрат на постійні і змінні.

Список використаних джерел

1. Документні систематичні класифікації [Електронний ресурс] / Матеріал з Вікіпедії. – Режим доступу: http://uk.wikipedia.org/wiki/Документні_систематичні_класифікації.
2. Інформаційні системи і технології в статистиці [Електронний ресурс] / В.М. Годун, Н.С. Орленко, М.А. Сендзюк. – Режим доступу: <http://sesia.com.ua/book/80/5659.html>
3. Класифікація [Електронний ресурс] / Матеріал з Вікіпедії. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Класифікація>.
4. Класификация и кодирование информации [Електронний ресурс] / підручник. – Режим доступу: http://phys.bspu.Unibel.by/static/lib/inf/posob/stu_m/glaves /glava2/gl_2_2.htm.

УДК 657.471.12

Н.А. ТКАЧЕНКО, науковий співробітник
ННЦ "Інститут аграрної економіки" НААН, м. Київ

СИНТЕТИЧНИЙ ТА АНАЛІТИЧНИЙ ОБЛІК ОПЛАТИ ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Синтетичний і аналітичний облік оплати праці аграрних підприємств за журнально-ордерною формою здійснюється за спеціалізованими формами реєстрів журнально-ордерної форми обліку та Методичними рекомендаціями щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств, що затверджені Міністерством аграрної політи-

ки України у 2009 році з метою забезпечення єдиних методологічних принципів ведення бухгалтерського обліку в аграрних підприємствах (1). За пострадянський період це вже треті методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку за журнально-ордерною формою на аграрних підприємствах. Значне місце в рекомендаціях займає облік розрахунків за виплатами працівникам та відрахувань на соціальні заходи.

Розрахунки з оплати праці у сільськогосподарських підприємствах ведуться на синтетичному рахунку 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" в розрізі субрахунків: 661 "Розрахунки за заробітною платою"; 662 "Розрахунки з депонентами"; 663 "Розрахунки за іншими виплатами".

Нарахування оплати праці робиться на підставі перевірених і затверджених первинних документів згідно до діючих положень й накопичуються показники в зведених регістрах, що призначені для об'єднання первинних документів й отримання узагальнених показників за галузями основного виробництва, видами допоміжних та обслуговуючих виробництв та за економічним змістом витрат виробництва - статтями виробничих витрат (2). Групування даних про нараховану заробітну плату за кожним працівником відбувається в типових реєстрах і документах: Наряд на відрядну роботу, Табелі обліку робочого часу, Накопичувальна відомість обліку вантажного автотранспорту, Накопичувальна відомість обліку використання машино-тракторного парку.

Аналітичний облік розрахунків з оплати праці ведеться в Розрахунково-платіжних відомостях (форма № П-6) або в Книзі обліку розрахунків з оплати праці. Розрахунково-платіжну відомість відкривають на місяць на кожну бригаду, ферму та інші виробничі підрозділи. Ці відомості зберігають у спеціальних папках окремо від первинних та інших документів. Наприкінці року їх підшивають у папки і передають на зберігання до архіву. В Книзі обліку розрахунків з оплати праці на кожного працівника відводять один рядок, в якому протягом року у певних графах записують за кожний місяць дані про нарахування оплати праці, видачу і утримань з неї. Для видачі з каси сум, яка належать пра-

цюючим, на підставі записів у книзі складається Розрахунково-платіжна відомість (зведена) (форма № П-7).

На основі первинних документів з обліку праці, накопичувальних відомостей, Журналу обліку робіт і витрат в ремонтній майстерні, Журналу обліку робіт і затрат кожного місяця складають Зведену відомість нарахування та розподілу оплати праці та відрахувань від неї за об'єктами обліку витрат (№ 5.1 с.-г.). В цій відомості зазначається кількість відпрацьованих людиногодин, сума нарахованої оплати праці та відрахування від неї згідно з діючим законодавством (на соціальні заходи, на забезпечення майбутніх витрат і платежів) за об'єктами обліку, виробничими підрозділами і загалом по підприємству. Зведену відомість (форму № 5.1 с.-г.) використовують для обліку фонду оплати праці по підприємству та виробничих підрозділів, а також при складанні статистичної звітності (форма № 1-ПВ "Звіт з праці"). Навпроти кожної суми нарахованої оплати праці вказується кореспондуючий рахунок. Дана відомість виступає підставою для записів у звіті (№ 5.5 с.-г., 5.6 с.-г., 5.7 с.-г., 5.8 с.-г., 5.9 с.-г.) і Відомість № 5.4 с.-г. аналітичного обліку по рахунку 65 "Розрахунки за страхуванням".

Нарахування оплати відпусток проводиться підприємствами користуючись резервом оплати відпусток, створеного для рівномірного розподілу витрат на оплату відпустки за звітний період. Резерв створюється шляхом щомісячного його нарахування за нормативом від фактичних витрат на оплату праці. У бухгалтерському обліку нарахування резерву оплати відпусток відображається оборотом по кредиту субрахунку 471 "Забезпечення виплат відпусток" у кореспонденції з дебетом відповідних рахунків витрат, на які віднесена нарахована заробітна плата. Для обліку операцій по рахунку 471 "Забезпечення виплат відпусток", використовується Журнал-ордер № 7 с.-г. і Відомість № 7.3 с.-г. аналітичних даних по рахунку 47 "Забезпечення майбутніх витрат і платежів". Кредитові обороти по кредиту рахунку 47 із Журналу-ордеру № 7 с.-г. переносять до Головної книги.

Зведений облік і контроль за використанням фонду оплати праці і складання встановленої звітності здійснюється за допомо-

гою Зведеної відомості за розрахунками з робітниками і службовцями (№ 5.3 с.-г.). Її складають за підсумковими даними розрахунково-платіжних відомостей (форма № П-6) або Книги обліку розрахунків з оплати праці. Підсумкову суму нарахованої оплати праці по Зведеній відомості № 5.3 с.-г. за розрахунками з робітниками та службовцями звіряється з показниками Журналу-ордера № 5 Б с.-г. Суми виплат і утримань з оплати праці звіряють з Журналами-ордерами №№ 1 с.-г., 3 А с.-г., 3 Б с.-г., 3 Г с.-г.

Обліку розрахунків по субрахунку 662 "Розрахунки з депонентами" ведеться в "Книзі обліку розрахунків з депонентами" (форма № 5.2 с.-г.). Записи в книгу роблять на підставі складених касиром реєстрів невиданої заробітної плати у відповідному звітному періоді з посиланням на номер Розрахунково-платіжної відомості (зведеної) (форма № П-7). Облік розрахунків за виплатами, які не належать до фонду оплати праці, тобто допомога по частковому безробіттю, допомога по тимчасовій непрацездатності ведеться на субрахунку 663 "Розрахунки за іншими виплатами". Облік операцій по рахунках 65 "Розрахунки за страхуванням" субрахунки 651 " За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування", 652 "За соціальним страхуванням", 66 "Розрахунки за виплатами працівникам" ведеться в Журналі-ордері № 5 Б с.-г., Зведеної відомості № 5.1 с.-г. нарахування та розподілу оплати праці та відрахувань від неї за об'єктами обліку витрат і Відомості № 5.4 с.-г. аналітичного обліку по рахунку 65 "Розрахунки за страхуванням" субрахунках: 651 "За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування"; 652 "За соціальним страхуванням". Кредитові обороти по кредиту рахунків 65 (субрахунки 651, 652), 66 із Журналу-ордеру 5 Б с.-г. переносяться до Головної книги.

Список використаних джерел

1. Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та методичних рекомендацій щодо їх застосування Наказ Міністерства аграрної політики від 04.06.2009 р. № 390

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.6157.0>.
2. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.6157.0>.
 3. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.

УДК 657.47

Н.В. ТЛУЧКЕВИЧ, *к. е. н., доцент,*
Луцький національний технічний університет

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬО-ГОСПОДАРСЬКОГО (УПРАВЛІНСЬКОГО) ОБЛІКУ

Особливої актуальності і складності сьогодні набуває проблема посилення орієнтації обліку на управління, що в першу чергу стосується організації впровадження та забезпечення на підприємствах належного застосування внутрішньогосподарського (управлінського) обліку.

Облікова політика внутрішньогосподарського обліку є внутрішньою справою самого суб'єкта господарювання, оскільки він служить лише інтересам управлінської ланки та не є обов'язковим для підприємств з погляду законодавчого регулювання, рішення щодо доцільності його ведення приймається керівником підприємства. При цьому, управлінський облік в практиці вітчизняних підприємств повинен функціонувати як система елементів обліку і управління.

Формування облікової політики в системі управлінського обліку передбачає сукупність принципів і елементів побудови облікового апарату з метою своєчасного отримання достовірної інформації про виробничу, фінансову та інвестиційну діяльність